

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ЗДВН
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЛЦДН у м.ГАДЯЧ
(місто знаходження НКП)

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.
_____В.М.Боронос
«_____» _____ 20____
р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

Аналіз фінансової стійкості комерційного банку

Освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”

Спеціальність

Керівник роботи:

(підпис)

Н.А.Антонюк
(ініціали, прізвище)

Студент:

(підпис)

Т.В.Романова
(ініціали, прізвище)

Група:

Фдн-61Гд

Суми

2020

ЗАВДАННЯ

РЕФЕРАТ

Дипломна робота 39 стор; 11 табл.; 6 рис.; 1 додаток 25 джерел

Мета дослідження- обґрунтування теоретичних основ щодо визначення фінансової стійкості банківських установ, виявлення недоліків та розробити шляхи удосконалення.

Предмет дослідження- процес організації банківської діяльності в сучасних умовах.

Об'єкт дослідження – порядок визначення фінансової стійкості в Гадяцькому відділенні АТ КБ «ПриватБанк».

Методи дослідження- структурно-логічний аналіз, збирання, аналізу та синтезу, графічного зображення даних та інші.

Фактологічну основу роботи складають наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, нормативно-правові та законодавчі акти/, фінансова та управлінська звітність Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк».

Структура роботи: Основна частина роботи складається із трьох взаємодоповнюючих розділів.

Перший розділ роботи присвячено теоретичним аспектам організації банківської діяльності в сучасних умовах та методика визначення фінансової стійкості банківських установ.

Другий розділ роботи передбачає, на основі виявлено методики, аналіз організації банківської в Гадяцькому відділенні АТ КБ «ПриватБанк» та дослідження його фінансової стійкості.

У третьому розділі роботи наведено виявлені недоліки при обчисленні фінансової стійкості комерційного банку, запропоновані шляхи їх подолання та наведено процес удосконалення, враховуючи зарубіжний досвід.

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, РИЗИК, ДІАГНОСТИКА, ФІНАНСОВА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ.....	3
ВСТУП.....	5
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКІСТЮ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ.....	7
1.1 Економічна сутність фінансової стійкості банківських установ та чинники, що на неї впливають.....	7
1.2 Методика визначення фінансової стійкості комерційних банків.....	10
2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ГАДЯЦЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	14
2.1 Фінансово-економічна характеристика Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк».....	14
2.2 Аналіз доходів та витрат Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк».....	18
2.3 Аналіз фінансової стійкості Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк»	24
3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	29
3.1 Удосконалення методики щодо визначення фінансової стійкості комерційного банку.....	29
3.2 Управління кредитним ризиком як метод підвищення фінансової стійкості банківської установи.....	31
ВИСНОВКИ.....	34
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	36
ДОДАТКИ.....	39

ВСТУП

Актуальність теми дипломної роботи: в часи нестабільної фінансової ситуації та економічної кризи в країні як і суб'єкти господарювання, незалежно від форми власності, так і фізичні особи відчувають гостру нестачу власних фінансових ресурсів, що обумовлює постійне звернення до банківських установ для отримання кредитів.

В свою чергу, під впливом світової фінансової кризи, банківські установи відчувають значні недоліки у порядку організації діяльності, встановлення та сплати відсотків за кредитами та депозитами, що значно відображається на їх фінансовій стійкості.

Процес визначення фінансової стійкості банківських установ постійно знаходить своє відображення у роботах та наукових працях як зарубіжних, так і українських вчених: О. Барановський, В. Бєлова, А.Єпіфанова, Н.Захарова, Р. Кембелла, О.Криклій, І. Сала, Дж.Синки, Є.Суханова та багато інших.

Наведені вчені наводять багато інформації щодо організації процесу банківської діяльності, визначають порядок нарахування та сплати відсотків та наводять різні методики визначення фінансової стійкості банків.

Мета і завдання дослідження- обґрунтування теоретичних основ щодо визначення фінансової стійкості банківських установ, виявлення недоліків та розробити шляхи удосконалення.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити наступні завдання:

- Дослідити економічну сутність поняття «фінансова стійкість» та визначити порядок обчислення;
- розглянути процес організації банківської діяльності в сучасних умовах;
- виявити методику розрахунку фінансової стійкості банківських установ.

- проаналізувати процес діяльності у Гадяцькому відділенні АТ КБ «ПриватБанк»;
- провести аналіз діяльності та визначення фінансової стійкості Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк»;
- на основі проведено аналізу виявити проблеми та недоліки в методиці обрахунку фінансової стійкості та розробити шляхи їх усунення;
- удосконалити методику та порядок визначення фінансової стійкості на основі зарубіжного досвіду.

Предмет дослідження- процес організації банківської діяльності в сучасних умовах.

Об’єкт дослідження – порядок визначення фінансової стійкості в Гадяцькому відділенні АТ КБ «ПриватБанк».

Методи дослідження- структурно-логічний аналіз, збирання, аналізу та синтезу, графічного зображення даних та інші.

Фактологічну основу роботи складають наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, нормативно-правові та законодавчі акти/, фінансова та управлінська звітність Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк».

Структура роботи: Основна частина роботи складається із трьох взаємодоповнюючих розділів.

Перший розділ роботи присвячено теоретичним аспектам організації банківської діяльності в сучасних умовах та методика визначення фінансової стійкості банківських установ.

Другий розділ роботи передбачає, на основі виявлено методики, аналіз організації банківської в Гадяцькому відділенні АТ КБ «ПриватБанк» та дослідження його фінансової стійкості.

У третьому розділі роботи наведено виявлені недоліки при обчисленні фінансової стійкості комерційного банку, запропоновані шляхи їх подолання та наведено процес удосконалення, враховуючи зарубіжний досвід.

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКІСТЮ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

1.1 Економічна сутність фінансової стійкості банківських установ та чинники, що на неї впливають

Ефективність економіки країни значною мірою залежить від ефективності функціонування банківського сектору, так як, на сьогоднішній день, більшість суб'єктів господарювання, незалежно від форми власності та об'ємів, тісно взаємопов'язані з банківськими установами в частині залучення кредитних ресурсів, розміщення коштів на депозитах, розрахунково-касове обслуговування, відкриття рахунків, безготівковий переказ та багато інших. Саме від фінансової стійкості банку залежить і фінансова стійкість інших господарюючих суб'єктів [2].

Немає єдиного тлумачення поняття «фінансової стійкості». Кожен із авторів вбачає в цьому понятті різний економічний зміст, що наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1- Економічний зміст поняття «фінансова стійкість» різними вченими [3].

Автор-вчений	Тлумачення поняття «фінансова стійкість»
Н.А.Алексєєнко	Підтримання високих показників діяльності, соціального, технічного та економічного розвитку протягом тривалого періоду
Н.Н.Захарова	Ототожнення фінансової стійкості з ліквідністю та платоспроможністю
Ю.С. Масленченков	Визначає фінансову стійкість як лише відповідність щодо встановлених нормативів діяльності
Н.М. Шелудько	Вбачає у даній категорії здатність комерційного банку до постійного розвитку під впливом різноманітних чинників і не зважаючи на них, зокрема негативних.

На нашу думку, «фінансова стійкість» - характеристика, що визначає стабільність за певний проміжок часу, під впливом різноманітних факторів та змін, здатність вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями та визначає цілеспрямованість розвитку на перспективу.

Отже, виходячи із економічної сутності поняття «фінансова стійкість», наведемо основні чинники, що на неї впливають:

- розмір комерційного банку та кількість операцій, на здійснення яких установа має ліцензію;
- ефективність формування кредитної політики банку, порядку встановлення, нарахування та сплати відсотків за кредитними угодами;
- надійність позичальників;
- обслуговування бюджетних організацій;
- залежність банківської установи від зовнішньоекономічної ситуації;
- наявність власних фінансових ресурсів та здатність вчасно розрахуватися за своїми зобов'язаннями;
- ступінь довіри до банківської установи з боку населення[4].

Також фактори, що впливають на фінансову стійкість комерційного банку можна поділити на ендогенні та екзогенні, що зображено на рисунку 1.1.

Ендогенні фактори, є більш контрольованими, у порівнянні з екзогенними, та відображають ефективність управління фінансовою стабільністю. Вплив ендогенних факторів можна знизити за допомогою виваженої політики банку, менеджменту, правильно підходу до формування клієнтської бази.

Більшу увагу потрібно приділяти саме екзогенним факторам, які мають значний вплив на діяльність підприємства та не залежать від його діяльності, але значно залежить від політичної ситуації в країні, інфляційних процесів курсу національної валюти, фінансової ситуації в цілому у світі.

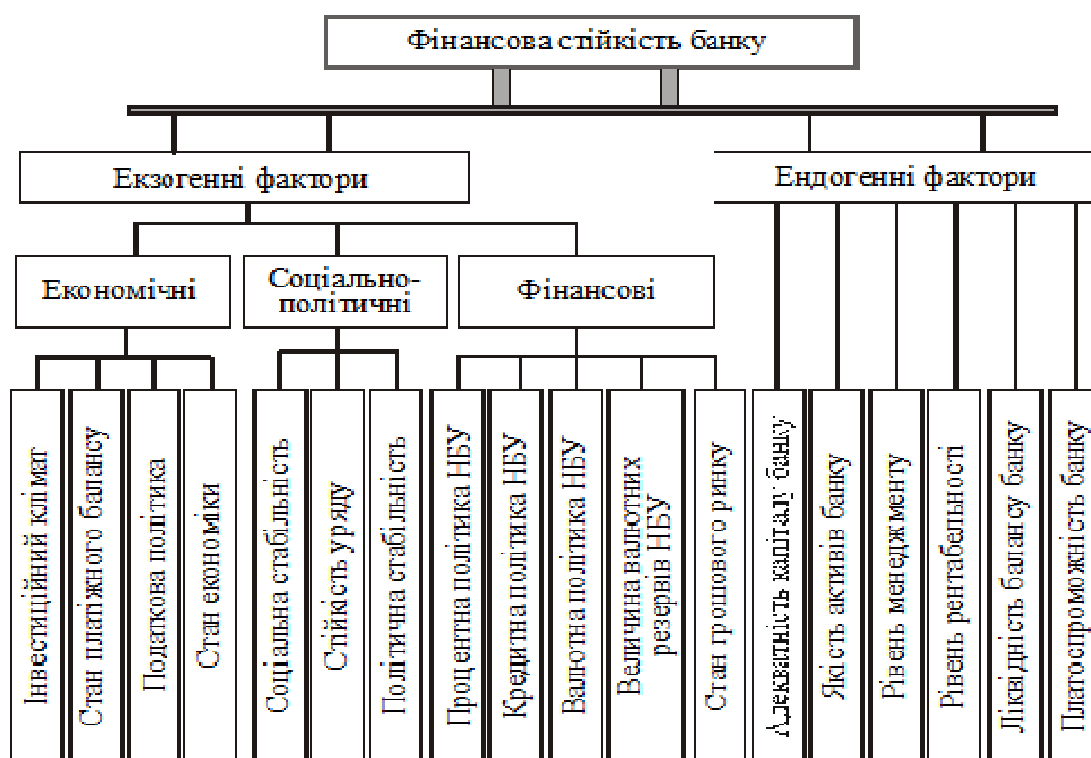

Рисунок 1.1- Фактори, що впливають на фінансову стійкість банківської установи [11].

Як уже зазначалося, фінансова стійкість банку залежить від багатьох чинників, на основі яких можна виділити наступні види фінансової стійкості, які потрібно розглядати окремо, а потім скомпонувати в єдину систему і надати повну інформацію про діяльність установи:

- стійкість капітальної та ресурсної бази;
- організаційно-структурна стійкість;
- комерційна стійкість.

Стійкість ресурсної бази визначає ступінь його інтегрованості у міжбанківські процеси, контроль за фінансовими потоками банку, надійність вкладів фізичних та юридичних осіб, а також рівень співробітництва з іншими фінансово-кредитними установами та потенційними клієнтами[6].

Організаційно-структурна стійкість комерційно банку визначає відповідність розвитку установи до поставленої мети, а також ринковій кон'юктурі та потребам ринку.

Комерційна стабільність є проявом ефективно процесу управління, що містить у собі якість співробітництва з кредиторами та дебіторами, ефективність клієнтської бази та взаємозв'язків із державою та на міжбанківському рівні.

Управління фінансовою стійкістю банку – дуже складний та різносторонній процес, який повинен охоплювати усі сторони діяльності банку, визначити пріоритети напрямів діяльності та його мети, враховувати усі фактори, які мають вплив на діяльність.

1.2 Методика визначення фінансової стійкості комерційних банків

В наш час існує безліч методик, на основі яких можна провести аналіз діяльності банківської установи та зробити висновок про його фінансову стійкість, але не існує єдиної методики, яка б дала повне уявлення користувачам.

На нашу думку, визначення фінансової стійкості доцільно проводити за системою комплексно оцінки фінансового стану, що передбачає:

- коефіцієнтний аналіз, що передбачає розрахунок відповідних коефіцієнтів, їх відповідність нормативному значенню та порівняння у динаміці;
- рейтинговий аналіз, що передбачає аналіз ліквідності, аналіз управління капіталом та ризиками, що виникають у процесі діяльності, диверсифікацію та гнучкість фінансової діяльності банку, аналіз клієнтської бази та загального положення установи на ринку[8].
- інтегральний аналіз - заключний етап аналізу, що поєднує у собі коефіцієнтний та рейтинговий аналіз, надає інтегрований показник, що виражає фінансовий стан комерційного банку.

Першим етапом аналізу фінансової стійкості є розрахунок відповідності отриманих значень нормативним даним, що наведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Економічні нормативи діяльності комерційних банків [8]

Назва показника	Нормативне значення
Нормативи капіталу	
Н ₁ - Норматив мінімального розміру регулятивного капіталу	500 млн. грн. – якщо ліцензію отримав після 11 липня 2014 р.; - якщо до 11 липня 2014 р., то 120 млн. грн. із поступовим збільшенням до 11 липня 2024 р. до суми 500 млн. грн.
Н ₂ – Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу	- протягом перших 12 місяців діяльності (із дня отримання ліцензії) - не менше 15%; - протягом наступних 12 місяців – не менше 12%; - надалі – не менше 10%
Н ₃ – Норматив достатності основного капіталу	Не менше 7%
Нормативи ліквідності	
Н ₄ - норматив миттєвої ліквідності	Не менше 20%
Н ₅ - поточної ліквідності	Не менше 40%
Н ₆ - короткострокової ліквідності	Не менше 60%
Нормативи кредитного ризику	
Н ₇ – Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента	Не більше 25%
Н ₈ – Норматив великих кредитних ризиків	Не перевищує 8-ми кратного розміру регулятивного капіталу
Н ₉ – Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами	Не більше 25%
Нормативи інвестування	
Н ₁₁ – Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою	Не більше 15%
Н ₁₂ – Норматив загальної суми інвестування	Не більше 60%

Розрахунок даних показників не надає повного уявлення про фінансову стабільність, але дає досить точну інформацію щодо його основних фінансових

показників діяльності за певний період. Для більш чіткого уявлення слід перейти до другого етапу аналізу, а саме- розрахунку рейтингових показників [13].

Обчислення рейтингових показників передбачає розрахунок основних коефіцієнтів, що наведено у таблиці 1.3 на основі даних балансу не тільки за аналізованим банком, але й за його основними конкурентами та складається рейтингова шкала, яка відображає позицію банківської установи у загальному списку банків.

Таблиця 1.3- Економічні нормативи для розрахунку рейтингової оцінки [8]

Назва показника	Методика розрахунку
К ₁ -генеральний коефіцієнт надійності	$K_1 = \frac{\text{капітал банку}}{\text{працюючі активи}}$
К ₂ -коефіцієнт миттєвої ліквідності	$K_2 = \frac{\text{ліквідні активи}}{\text{Зобов'язання до запитання"}}$
К ₃ -Крос-коефіцієнт	$K_3 = \frac{\text{Усі зобв"язання банку}}{\text{працюючі активи}}$
К ₄ -генеральний коефіцієнт ліквідності	$K_4 = \frac{\text{Ліквідні активи + захищений капітал}}{\text{Сумарні зобов"язання}}$
К ₅ -коефіцієнт захищеності капіталу	$K_5 = \frac{\text{Захищений капітал}}{\text{Загальна сума капіталу}}$
К ₆ -коефіцієнт фондової капіталізації прибутку	$K_6 = \frac{\text{Власні ресурси банку}}{\text{Кошти, внесені засновниками}}$

Після розрахунку кожного із показників розраховується загальний показник за формулою 1.1. на основі якого ведеться рейтингова оцінка серед інших банків.

$$45 \cdot K_1 + 20 \cdot K_2 + 10 \cdot K_3 / 3 + 15 \cdot K_4 + 5 \cdot K_5 + 5 \cdot K_6 / 3 \quad (1.1)$$

У Додатку А наведено послідовність оцінки фінансового стану комерційного банку.

Після цього переходимо до останнього кроку-розрахунку загального інтегрального показника фінансової стабільності банку, що виражає її комплексну оцінку та обраховується за формулою, де:

$$I_{fs} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n \frac{K_i}{K_n}} \quad (1.2)$$

де I_{fs} – інтегральний показник фінансової стійкості;

K – значення i -го коефіцієнта, що обирається для розрахунку;

K_n – нормативно-встановлене або рекомендоване значення i -го коефіцієнта, що обирається для розрахунку;

n – загальна кількість коефіцієнтів, що обираються для розрахунку.

Даний метод узагальнює усі попередньо-аналізовані показники, дає можливість зробити висновок про дотримання банком встановлених нормативів (додаток А) та комплексно оцінити фінансову стабільність та стійкість комерційного банку.

Проаналізувавши вітчизняну методику аналізу фінансової стійкості банківської установи було виявлено, що існує безліч коефіцієнтів для розрахунку, які відображають фінансову стійкість, але обраховуються дещо по-різному, існує безліч методик, але всі вони значно різняться від зарубіжних, які мають лідируючі позиції на міжнародному банківському ринку.

2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ГАДЯЦЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1 Фінансово-економічна характеристика Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк»

Гадяцьке відділення АТ КБ «ПриватБанк» є філією «полтавського головного регіонального управління» акціонерного товариства комерційного банку «ПриватБанк», засноване 29.12.2001 року у м. Гадяч, вул. Гетьманська, 46.

Гадяцьке відділення АТ КБ «ПриватБанк» є безбалансовим відділенням, тому для аналізу фінансового стану візьмемо внутрішні документи та звіти, що складаються у відділенні та подаються до Головного управління.

Відділення активно співпрацює з фізичними особами, суб'єктами малого та середнього бізнесу, а також із великими агропромисловими компаніями, що розташовані на території регіону. Загальна кількість клієнтів на початок травня 2020 року становить понад 28 тис. клієнтів., яким банк надає широкий спектр як стандартних так і новітніх послуг.

Відділення має високий рівень менеджменту, забезпечено висококваліфікованим персоналом, сучасним офісним обладнанням та технікою, гарними побутовими умовами.

Проаналізуємо активи та пасиви Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2017-2020 роки (таблиця 2.1).

За даними таблиці 2.1 можна зробити висновок, що за аналізований період відділення банку наростило свої активи на 15,93%, що в абсолютному вираженні становить 34613 тис.грн. Найбільшу питому вагу у структурі активів становлять кредити та аванси, видані клієнтам- 70,69 % від усіх активів банку. У 2019 році їх значення зросло до 178013 тис.грн. (у 2018 році сума даної статті становила 153630 тис.грн), але питома вага у структурі активів знизилася на 0,03, що

свідчить про правильно сформовано кредитну політику та широкий аналіз клієнтської бази.

Таблиця 2.1- Динаміка та структура активів Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 рр

Стаття	2018 рік		2019 рік		Відхилення		
	млн. грн	% до підсумку	млн. грн	% до підсумку	абсолютне, млн. грн	відносне, %	структури
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	35522	16,34	21540	8,55	-13982	-39,36	-7,79
Заборгованість інших банків	14791	6.81	17144	6.80	+2353	15.91	-0,01
Кредити та аванси клієнтам	153630	70.69	178013	70,66	+24383	15.87	-0,03
Вбудовані похідні фінансові активи	4200	1.93	21976	8.72	+17776	523.24	6,791
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	1500	0.69	1390	0,55	-110	-7.33	-0.14
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	463	0.21	714	0,28	+251	54.21	+0.07
Передоплата з поточного податку на прибуток	56	0.03	161	0.06	+105	187.5	+0.03
Відстрочений актив з податку на прибуток	25	0.01	-	-	-25	-100,00	-0.01
Гудвіл	53	0.02	67	0.03	+14	26.41	+0.01
Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	4405	2.03	4508	1.79	+103	2.34	-0.24
Інші фінансові активи	388	0.18	949	0.38	+561	144.59	+0.2
Інші активи	2294	1.05	1005	0.39	-1289	-56.19	-0.66
Необоротні активи, утримувані для продажу (або групи вибуття)	-	-	5116	2.03	+5116	-	+2.03
Всього активів	217327	100,000	251940	100,000	34613	15,93	-

Стаття грошові кошти, їх еквіваленти та обов'язкові резерви знизилася за аналізований період на 39,36 % або на 13982 тис. грн., що свідчить про те, що менеджери менше приділяють ліквідності, що і призвело до такого зменшення високоліквідних активів.

Заборгованість інших банків також зросла за 2018-2019 роки, як і заборгованість клієнтів. Це показник становив 14791 тис.грн у 2018 році та зріс на 15,91 % у 2019 році, сума якого становила 17144 тис.грн. Дане збільшення обумовлено розширення спектру послуг, що надає банківська установа та збільшення міжбанківських відносин, що досить добре позначається на діяльності вцілому.

Проаналізуємо динаміку, склад та структуру активів Гадяцького відділення АТ КБ «Приват Банк» з точки зору їх дохідності.

Таблиця 2.2- Динаміка, склад та структура активів Гадяцького відділення АТ КБ «Приват Банк» за рівнем дохідності за 2018-2019 рр.

Показник	2018 рік		2019 рік		Відхилення		
	млн. грн	% до підсумку	млн. грн	% до підсумку	абсолютне, млн. грн	відносне, %	структури
1. Дохідні активи	162550	74,8	210605	83,59	48055	29,56	8,79
2. Недохідні активи	54777	25,2	41335	16,41	-13442	-24,54	-8,79
Всього активів	217327	100,000	251940	100,00	34613	15,93	-

За період 2018-2019 років спостерігається гарна тенденція у роботі банку, так як стаття дохідних активів збільшилася на 29,56% (при тому як взагалі активи збільшилися на 15,93%). Тобто, збільшення дохідних активів випереджає темп збільшення активів уцілому, отже банківська установа зможе отримувати більший прибуток. Натомість значення недохідних активів у загальній сумі

зменшилося на 8,79 %, або на 24,54% порівняно із 2018 роком. Таке значення зумовлено тим, що банк чітко формує свою політику, порядок встановлення та сплати відсотків за угодами та чітко розмежовує дохідні та менш дохідні операції.

Перейдемо до аналізу пасивів Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 роки (таблиця 2.3)

Таблиця 2.3 - Динаміка, склад та структура пасивів Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 рр.

Стаття	2017 рік		2018 рік		Відхилення		
	млн. грн	% до підсумку	млн. грн	% до підсумку	млн. грн	% до підсумку	Структурне %
Заборгованість перед НБУ	3820	1.76	20192	8.01	+16372	428.59	+6.25
Заборгованість перед іншими банками	4134	1,90	3607	1.43	-527	-12,74	-0,47
Кошти клієнтів	165976	76,37	167258	66.38	+1282	0,77	-9.99
Випущені боргові цінні папери	12188	5,61	8785	3.49	-3403	-27.92	-2.12
Вбудовані похідні фінансові зобов'язання	0	0,00	11051	4.39	+11051	0,00	+4.39
Поточне зобов'язання з податку на прибуток	35	0,02	8	0,01	-27	-77.14	-0.01
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	979	0,45	865	0,34	-114	-11.64	-0,11
Резерви зобов'язань, інші фінансові та нефінансові зобов.	1451	0,67	2405	0.95	954	65.75	+0.28
Субординований борг	3637	1,67	5995	2,38	2358	64.83	+0.71
Акціонерний капітал	17988	8,28	19920	7.91	+1932	10.74	-0.37
Емісійний дохід	23	0,01	22	0,01	-1	-4.35	0.00
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів	420	0,19	886	0.35	+466	110.95	+0.16
Резерв переоцінки валют	340	0,16	739	0.29	399	117.35	+0.13
Нерозподілений прибуток	6336	2,91	10207	4.05	+3871	60.34	+1.14
Всього пасивів	217327	100,00	251940	100,000	34613	15,93	-

За даними таблиці 2.3 можна зробити наступні висновки: найбільшу питому вагу у структурі пасиву займають кошти клієнтів, що становлять 76,37 % у 2018 році та 66,38% у 2019, хоча в абсолютному вираженні їх приріст становив 1282 тис. грн. Це свідчить про грамотну політику менеджерів з точки зору формування депозитної політики банку та зміни загалом структури. Таким чином, значно збільшилася заборгованість банку перед НБУ (на 16372 тис. грн або майже у 4,5 рази) за аналізований період, що обумовлено отриманням кредитів від НБУ та зменшення коефіцієнту покриття. Позитивним моментом у діяльності банку є зниження частки заборгованості перед іншими банками, із 4134 тис. грн до 3607 тис.грн. та ріст нерозподіленого прибутку на 60,34% або на 3871 тис.грн., що виражає правильно скоординовану політику банку в цілому.

Проаналізувавши активи та пасиву Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 рр. можна сказати, що відділення є досить прибутковим, менеджери багато уваги приділяють до залучення більш дешевих ресурсів(депозити фізичних та юридичних осіб), широко проводить роботу із залученням нових клієнтів та розширенням ресурсної бази.

2.2 Аналіз доходів та витрат Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк»

Метою структурного аналізу доходів відділення є виявлення основних джерел доходів банку, їх стабільність у часі та вплив на діяльність банку в цілому.

На рисунку 2.1 наведемо структуру доходів гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018 рік.

За даними рисунка 2.1 спостерігається, що найбільшу питому вагу у загальній структурі доходів банку займає чистий процентний дохід та становить 46,28 % від усієї суми доходів за 2018 рік, що свідчить про правильно сформовано кредитно-депозитну політику. На другому місці знаходиться чистий комісійний дохід. Його частка становить 28,76%.

Дані 2 види доходів є найбільш впливовими для діяльності банку та становлять першу групу доходів- операційні доходи.

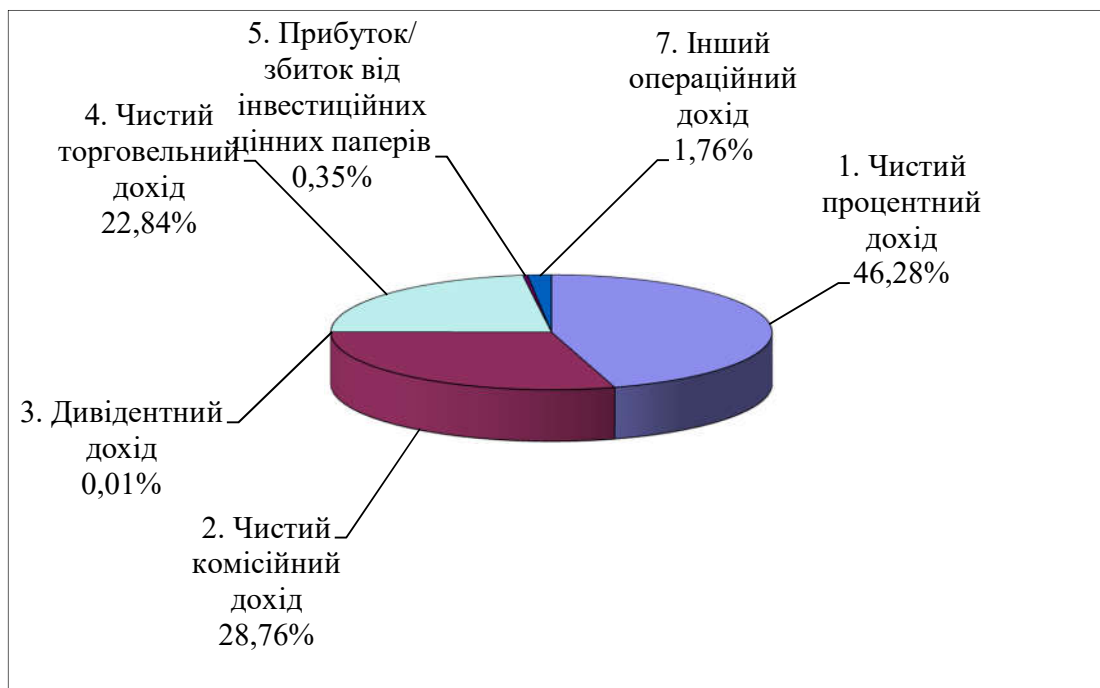

Рисунок 2.1- Структура доходів Гадяцького відділення АТ КБ «Приватбанк» станом на 01.01.2019 року

До другої групи доходів відноситься доходи від операцій на ринку та доходи від переоцінки активів, що є нестабільними та носять разовий характер. Такими чином у 2018 році не стабільні доходи мали такі частки: дивідендний дохід -0,01%;прибуток від інвестиційних цінних паперів-0,35% та чистий торговельний дохід -22,84%.

Для виявлення тенденції до збільшення чи зменшення певної статті доходів проаналізуємо структуру доходів за 2019 рік.

За даними рисунка 2.2 виявили, що у 2019 році чистий процентний дохід становив 55,3 % та чистий комісійний -37,98 %, що значно вище за 2018 рік- 46,28% і 28,76% відповідно (таблиця 2.4).

Рисунок 2.2- - Структура доходів Гадяцького відділення АТ КБ «Приватбанк» станом на 01.01.2020 року

Таблиця 2.4- Динаміка зміни доходів Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 роки

Назва статті доходу	01.01.2019	01.01.2020	Відхилення
1. Чистий процентний дохід	46,28	55,30	+9,02
2. Чистий комісійний дохід	28,76	37,98	+9,22
3. Дивідендний дохід	0,01	0,1	+0,09
4. Чистий торговельний дохід	22,84	5,30	-17,54
5. Прибуток/ збиток від інвестиційних цінних паперів	0,35	0,08	-0,27
6. Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0,01	+0,01
7. Інший операційний дохід	1,74	1,34	-0,40
Разом	100,0	100,0	-

За даними таблиці 2.4, ми бачимо, що найбільшу питому вагу у структурі доходів займають саме стабільні доходи, як мали тенденцію до збільшення, натомість доходи, які є нестабільними дещо знизилися за аналізований період. Так, чистий торговельний дохід знизився на 17,54%, у 2018 році його питома вага у структурі доходів становила 22,84%, а у 2019- 5,30%, також мали тенденцію до зниження і дохід від інвестиційних цінних паперів на 0,27% та інший операційний дохід на 0,4% [3].

Перейдемо до аналізу витрат доходів Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 роки

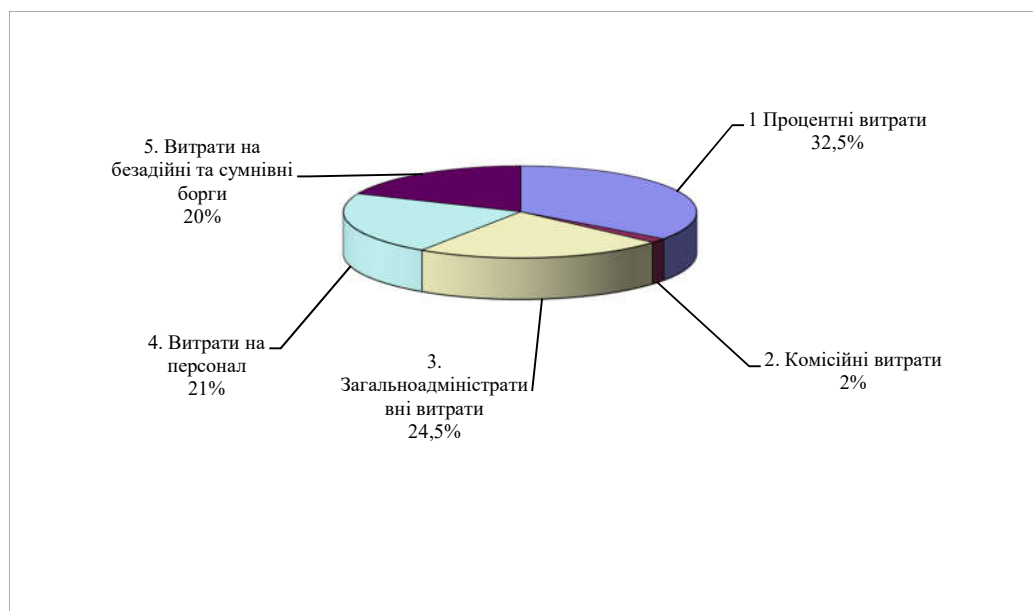

Рисунок 2.3- Структура витрат Гадяцького відділення АТ КБ «Приватбанк» станом на 01.01.2019 року

Розрахуємо динаміку щодо збільшення чи зменшення витрат та отримані дані занесемо до таблиці 2.5.

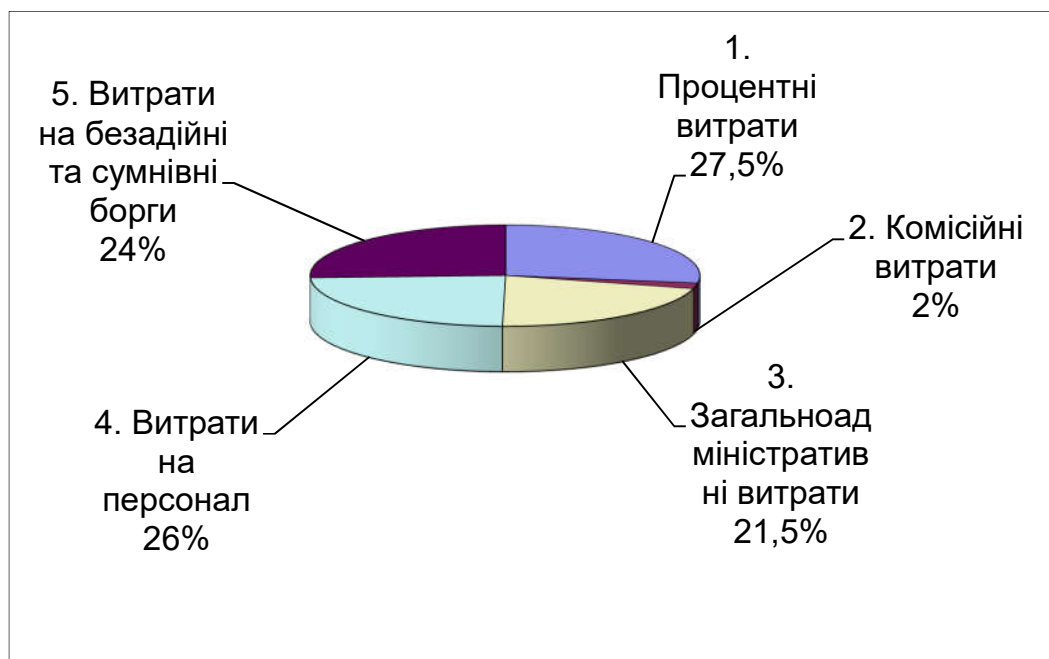

Рисунок 2.4- Структура витрат Гадяцького відділення АТ КБ «Приватбанк» станом на 01.01.2020 року

Таблиця 2.5- Динаміка зміни витрат Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 роки

Назва статті доходу	01.01.2019	01.01.2020	Відхилення
1. Процентні витрати	32,5	27,5	-5
2. Комісійні витрати	2	2	0
3. Загально-адміністративні витрати	24,5	21,5	-3
4. Витрати на персонал	21	26	+5
5. Витрати на безнадійні та сумнівні борги	20	24	+4
Разом	100	100	-

За даними таблиці 2.5 спостерігається наступне: процентні витрати займають найбільшу питому вагу у структурі витрат. Так, у 2018 році їх значення становило 32,5%, у 2019 році їх сума дещо знизилася і становила 27,5%, що на 5% менше порівняно із 2018 роком. При цьому на 4% збільшилися витрати на

безнадійні та сумнівні борги, що свідчить про неповернення за деякими кредитними угодами, тому управлінцям слід посилити контроль за видачою кредитів та їх оформленням. Комісійні витрати мають стабільне значення і знаходяться на рівні 2%, при цьому загально-адміністративні витрати зменшилися на 3%.

Проаналізувавши доходи та витрати Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2019 роки можна сказати, що банківська установа має досить гарні показники дохідності, витрати знаходяться також на прийнятому рівні і повністю покриваються доходами, про що свідчить зростання суми нерозподіленого прибутку.

2.3 Аналіз фінансової стійкості Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк»

Проаналізуємо фінансову стійкість Гадяцького відділення АТ КБ «Приват Банк» за 2018-2019 роки (таблиця 2.6) за коефіцієнтним методом.

Таблиця 2.6 – Аналіз фінансової стійкості Гадяцького відділення АТ КБ «Приват Банк» за 2018-2019 роки

Назва показника	2018 р	2019 р	Відхилення		Нормативне значення
			Абсолютне	Відносне, %	
Коефіцієнт надійності	0,13	0,14	+0,01	+7,69	Не менше 0,05
Коефіцієнт фінансового важеля	1:13	1:14	-0,01	-0,06	У межах 1:20
Коефіцієнт захищеності власного капіталу	0,71	0,77	0,06	+85,71	х
Коефіцієнт захищеності дохідних активів власним капіталом	-0,07	-0,01	+0,06	-14,3	х
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	13,05	13,88	+0,83	6,37	12,0-15,0

З таблиці 2.6 видно, що коефіцієнт надійності зріс на 7,69 % за аналізований період та знаходиться значно вище нормативного значення, коефіцієнт фінансового важеля також знаходиться в межах нормативного значення, але знизився на 0,06%. Це свідчить про те, що комерційний банк знизив активність щодо залучення коштів.

За аналізований період банк посилив захист дохідних активів власним капіталом, так коефіцієнт захищеності дохідних активів мав негативне значення у 2018 році і становив 0,07, у 2019 році цей показник знизився майже до позитивного значення і становив -0,01. Щодо мультиплікатора капіталу, що характеризує ступінь покриття активів акціонерним капіталом, то він становив 13,05 у 2018, та 13,88 у 2019 році при оптимальному значення 12,00-15,00. Це свідчить про правильне використання акціонерного капіталу та про те, що тем зростання активів не перевищує темпу зростання акціонерного капіталу.

Перейдемо до показників ліквідності, що відображає забезпеченість власними коштами та вчасністю розрахуватися за своїми зобов'язаннями як за зовнішніми, так і внутрішніми (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7 – Аналіз фінансової стійкості Гадяцького відділення АТ КБ «Приват Банк» за 2018-2019 роки

Назва показника	2018 р	2019 р	Відхилення		Нормативне значення
			Абсолютне	Відносне, %	
Коефіцієнт миттєвої ліквідності	0,21	0,23	+0,02	+9,52	Не менше 20%
Коефіцієнт загальної ліквідності зобов'язань	1,13	1,14	+0,01	+0,88	Не менше 100%
Коефіцієнт ресурсної ліквідності	0,94	1,01	+0,07	+7,44	70-80%
Коефіцієнт співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів	1,55	2,18	+0,06	+1,41	x
Коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань	0,21	0,22	+0,83	+4,76	x

Як свідчать дані, наведені у таблиці 2.7, можна сказати, що банк забезпечував нормальний рівень ліквідності, адже показник миттєвої ліквідності при нормативному значення не менше 0,2, у 2018 році становив 0,21, у 2019 зріс до 0,23. Значення хоч і досить граничить із нормативним, однак вище нього, що говорить про те, що відділення може миттєво розрахуватися за своїми поточними зобов'язаннями.

Коефіцієнт загальної ліквідності також був вище нормативного значення, та к у 2018 році його показник становив 1,13, у 2019-1,14, що вище нормованого значення і це дає змогу банку погасити окремі зобов'язання та борги перед клієнтами.

Щодо коефіцієнту співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів цей показник зріс із 155 % до 218%, отже видані кредити забезпечені обсягом залучених депозитів і банку не загрожує незбалансована ліквідність [1].

Як свідчить коефіцієнт генеральної ліквідності, банк продовжує залишатися високоспроможним погашати як зовнішні зобов'язання, так і внутрішні за залученими й позиченими коштами високоліквідними активами та через продаж нерухомості, але даний показник дещо низький. У 2018 році його рівень був 21%, а у 2019- 22%.

Для більш точної оцінки фінансової стабільності проаналізуємо за рейтинговим методом. Для цього візьмемо відділення, які діють в регіоні: Гадяцька відділення ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» та Відділення № 1 Державного «Ощадного» Банку України та дані занесемо до таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Параметричні коефіцієнти для порівняння діяльності банків за 2018-2019 рр.

Назва показника	АТ КБ «ПриватБанк»		Відхилення	ПАТ «Райффазен Банк Аваль»		Відхилення	«Ощадний Банк України»		Відхилення
	2018	2019		2018	2019		2018	2019	
К ₁ -генеральний коефіцієнт надійності	0,13	0,14	+0.01	0,17	0,19	+0.02	0.09	0.15	-0.06
К ₂ -коефіцієнт миттєвої ліквідності	0,21	0,23	+0.02	0,21	0,18	-0.03	0.21	0.20	+0.01
К ₃ -Крос-коефіцієнт	1,13	1,18	+0.05	1,15	1,08	-0.07	1.03	1.05	+0.02
К ₄ -генеральний коефіцієнт ліквідності	0,21	0,22	+0.01	0,19	0,21	-0.03	0.20	0.19	-0.01
К ₅ -коефіцієнт захищеності капіталу	0,71	0,77	+0.06	0,37	0,32	-0.05	0.21	0.12	-0.09
К ₆ -коефіцієнт фондової капіталізації прибутку	0,98	1,22	+0.24	1,00	1,11	+0.11	0.98	1.0	-0.02
Інтегральний коефіцієнт	22.15	24.01	+1.86	22.05	22.35	+0.3	17.36	19.37	+2.01

Аналізуючи дані таблиці 2.8 можна сказати, що негативним моментом для відділення Державного «Ощадного Банку України» є те, що за аналізований період відбулося зниження коефіцієнту надійності на 0,06 та генерального коефіцієнта ліквідності на 0,01, так як існує брак коштів та можливості вчасно розрахуватися за своїми зобов'язаннями. Одночасно знизився і коефіцієнт захищеності капіталу, що свідчить про недостатню сформовану кредитно-депозитну політику. При цьому загальний рейтинговий коефіцієнт у 2019 році

збільшився на 2,01, що свідчить про адаптацію керівництва до негативної ситуації, що склалася і поступового виходу з неї і в шкалі аналізованих банків він займає третє місце.

Стосовно відділення ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» можна сказати, що коефіцієнти знаходилися в межах нормативних значень, але були близькі до їх граничного значення. Також мали тенденцію до зниження на 0,07 крос коефіцієнту, що вказує на те, що зобов'язання перевищують робочі активи і існує ймовірність невчасного їх виконання та коефіцієнту захищеності капіталу, що також свідчить про розбалансування між кредитними та депозитним коштами. Загальний інтегральний коефіцієнт зріс всього на 0,3 порівняно з Ощадним банком, де зростання становило 2,01. Але за інтегрованим показником за 2018-2019 рік дане відділення займає друге місце в рейтингу.

За всіма аналізованими показниками Гадяцьке відділення АТ КБ «ПриватБанк» займає лідируюче місце в рейтингу, його загальний інтегральний коефіцієнт зріс на 1,86, при цьому усі аналізовані показники також зростали, що свідчить про досить гарно сформовану організацію банківської діяльності керівництвом, здатності швидко реагувати на ситуацію в країні, пристосовуватися до темпів інфляції та девальвації національної валюти.

Проаналізувавши показники фінансової стійкості, ліквідності та склавши загальне рейтингове число можна зробити висновок, що Гадяцьке відділення АТ КБ «ПриватБанк» є фінансово стійким, надійним та ліквідним, займає перше місце в рейтингу серед банків, що діють у регіоні. Комерційний банк повністю забезпечений фінансовими ресурсами, може миттєво розрахуватися за зобов'язаннями як внутрішніми, так і зовнішніми, має грану ділову репутацію.

3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

3.1 Удосконалення методики щодо визначення фінансової стійкості комерційного банку

Дослідивши вітчизняну методику аналізу фінансової стійкості в банківській сфері ми дійшли висновку, що не існує єдиної методики та єдиних показників, які б чітко давали уявлення про фінансову позицію того чи іншого банку. Досвід зарубіжних країн є досить розвиненим в наш час. Зарубіжні вчені-практики постійно розробляють різні методики, проводять експерименти, трансформуючи існуючі системи під швидкоплинний розвиток економік ряду країн та банківського сектору зокрема [25].

Дослідивши аналіз доходів та витрат було виявлено, що найбільшу питому вагу у структурі витрат становить відсоткові витрати, а отже, і ризик пов'язаний з цими витратами є найвищим. Зарубіжна практика виділяє наступні методи управління відсотковими ризиками:

- метод узгодження термінів розміщення активів та залучення пасивів-збалансований та незбалансований за термінами підхід. Даний метод передбачає, що зміни за кредитним та депозитними ставками змінюються в однаковій швидкості та прямопропорційно;
- геп-метод, що передбачає у собі фіксацію спереду або ще називають «стратегія управління гепом». За цим методом усі активи поділяють на чутливі до ризику та нечутливі і ведеться ретельно спостереження;
- імітаційне моделювання-за цим методом управлінці можуть дослідити декілька сценаріїв розвитку ситуації, змодельовавши різні її інтерпретації;
- хеджування- загальний підхід, що дає змогу мінімізувати ризики;

- метод дюрації передбачає собою стратегію імунізації балансу, шляхом визначення середнього строку погашення активів та зобов'язань, вартість яких залежить від зміни відсоткової ставки;

- метод сек'юритизації, що передбачає у собі позбуття ризикових активів через їх продаж.

Слід зазначити, що саме сек'юритизація стала найбільш поширеним методом зниження ризиків у провідних країнах світу у останній чверті XX століття.

Сек'юритизація передбачає об'єднання кредитів в пули і структурування їх як цінних паперів, забезпечених грошовими потоками відповідних кредитів.

Першими сек'юритизованими активами стали іпотечні кредити, які досить популярні у всіх країнах [22].

Можливості, що визначаються сек'юритизацією, дали комерційним банкам змогу продавати та обслуговувати значні обсяги кредитів та залучати велику кількість нових клієнтів.

У зарубіжній практиці визначають два види сек'юритизації:

- Традиційна-за якою активи знімають із балансу та продають спеціально створеній структурі— special purpose vehicle (SPV), що займається випуском та продажем облігацій)

- Синтетична, за якою активи виносять на окремі статті балансу банку для забезпечення облігацій, що будуть випускатися.

Але, в методі сек'юритизації є один негативний момент- це процес досить технологічно складний та досить дорогий.

На жаль, всі ці методи не досить популярні під час організації банківської діяльності в нашій країні.

Отже, для підвищення фінансової стійкості банківської установи потрібно:

- Більше уваги приділяти аналізу факторів, що впливають на дохідні активи;

- застосовувати досвід зарубіжних банків, які досить давно функціонують на міжбанківському секторі;
- провести оцінку перспектив діяльності іта пріоритетних напрямів його розвитку;
- розробити організаційно-методологічну та інформаційно-технічну базу для аналізу діяльності, виходячи із масштабів банку та спектру послуг, що ним надаються;
- страхування депозитів для підвищення довіри до банківської установи [14].

3.2 Управління кредитним ризиком як метод підвищення фінансової стійкості банківської установи

Як уже, зазначалося кредитний ризик та кредитні витрати є найбільш вагомими серед усіх витрат банку, тому потрібно розробити цілу систему управління кредитним портфелем банку задля зниження втрат за цим напрямом діяльності.

У діяльності комерційних банків значну частку проблемних кредитів виникли саме через впровадження занадто ризикованої кредитної політики та порушення внутрішнього системного контролю, неякісного управління щодо неплатоспроможних клієнтів, зокрема вчасного їх виявлення [11].

На даний момент більшість українських банків проводять агресивну кредитну політику, частка операцій припадає понад 75-80% від усіх здійснюваних операцій, що часто позначається на якості таких операцій.

Для управління кредитним ризиком потрібно чітко розмежувати кредитні операції, вчасності провести аналіз управління щодо кредитного портфеля та кожного кредиту окремо.

На рисунку 3.1 зобразимо методи управління кредитними ризиками.

Рисунок 3.1- Методи управління кредитними ризиками комерційних банків

Ми вважаємо, що найбільш впливовими елементами процесу управління якістю кредитного портфеля є ефективне методичне забезпечення, що дасть можливість управляти як ризиковою позицією портфеля, так і його дохідністю, а також попереджає виникнення та усунення великої частки потенційно можливих кредитних ризиків в умовах кризової ситуації в країні.

Вчасна діагностика кредитного портфелю комерційного банку дасть змогу уникнути ряду проблем, особливо слід звертати увагу та моніторинг встановленої структури кредитного портфелю та подальшій відповідності цій структурі.

Одним із методів, що дасть змогу раціонально управління кредитним портфелем є моделювання, особливо ситуації втрати за кредитами та резерви покриття втрат.

Потрібно використовувати наступні моделі:

- модель частоти переходу (Flow rate model) або матрицю міграцій (Transition Matrix model) – для розрахунку валових резервів;
- модель покриття втрат (Recovery model) – для розрахунку чистих резервів;
- модель PD/LGD як головну модель (PD (Probability of Default) – річна ймовірність дефолту, яка визначається на основі розрахунку внутрішнього рейтингу;
- LGD (Loss Given Default) – частка втрат у разі дефолту, яка залежить від забезпечення та інших чинників);
- модель «збиткових» рахунків (рахунки, за якими існує ймовірність прострочення більше, ніж на 180 днів).

Звернемо увагу на метод «збиткових рахунків», рівень покриття якого можна розрахувати за наступною формулою, де [7]:

$$P_B = \frac{PK_{12}}{180+12} \quad (3.1)$$

P_B - рівень покриття витрат;

PK_{12} - сума платежів, що надійшли на рахунки банку, після надання їм статусу прострочення(понад 180 днів);

$180+12$ -сума залишків заборгованостей за кредитами, які протягом останніх 12 місяців перейшли в категорію прострочення «180+ днів».

Розглянуті моделі є досить індивідуальними і потрібно чітко пристосовувати до ситуацій, що складається на міжбанківському ринку та економічної ситуації в цілому в країні.

ВИСНОВКИ

Актуальність теми дипломної роботи: в часи нестабільної фінансової ситуації та економічної кризи в країні як і суб'єкти господарювання, незалежно від форми власності, так і фізичні особи відчувають гостру нестачу власних фінансових ресурсів, що обумовлює постійне звернення до банківських установ для отримання кредитів.

В свою чергу, під впливом світової фінансової кризи, банківські установи відчувають значні недоліки у порядку організації діяльності, встановлення та сплати відсотків за кредитами та депозитами, що значно відображається на їх фінансовій стійкості.

В першому розділі дослідження нами було виявлено поняття «фінансової стійкості», наведені різні його інтерпретації, зокрема, ми дійшли висновку, що фінансова стійкість комерційного банку- характеристика, що визначає стабільність за певний проміжок часу, під впливом різноманітних факторів та змін, здатність вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями та визначає цілеспрямованість розвитку на перспективу.

Також було досліджено різні методи, що дозволяють проаналізувати фінансову стійкість банківської установи і ми дійшли висновку, що потрібно не лише прораховувати коефіцієнти та аналізувати їх відповідність нормативному значенню, але і розраховувати загальний інтегральний показник та скласти рейтингову оцінку банків, що діють на території.

Другий розділ дослідження був присвячений аналізу фінансової стійкості Гадяцького відділення АТ КБ «ПриватБанк». Зокрема проаналізовано його структуру, динаміку активів та пасивів за 2018-2019 роки, виявлено резерви їх збільшення. В ході написання дипломної роботи було проведено аналіз доходів та витрат відділення, який показав, що найбільш питому вагу серед усіх доходів та витрат банку є процентний дохід, вчасності від кредитних операцій банку.

Аналіз фінансової стійкості Гадяцького відділення АТ КБ «Приват банк» показав, що відділення є фінансово-стійким, платоспроможним, ліквідним, усі показники знаходяться в межах нормативних значень. Відділення займає лідируючі позиції серед інших банків, що діють на території м. Гадяч. Відділення може вчасно розрахуватися за своїми зобов'язаннями. А також повністю покриває видані ресурси залученими, що свідчить про досить скоординовану кредитно-депозитну політику банку та організацію банківської діяльності в цілому.

Як уже зазначалося, найбільший вплив на діяльність банку займає кредитний ризик, який потрібно мінімізувати та знайти правильне управління ним про що йшлося в третьому розділі дослідження. Це можливо з використанням зарубіжного досвіду, зокрема методами сек'юритизації, хеджування, дюрації, страхування депозитів та інше.

Усі це дасть змогу підвищити довіру до банківської установи, зменшити чисельність неплатоспроможних клієнтів, покращити рівень кредитного портфеля, а також підвищити фінансову стійкість банку та його ліквідність.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Аналіз банківської діяльності: навч. посібник / А.М. Герасимович, М.Д. Алексенко, І.М. ПарасійВергуненко та ін. // за ред. А.М. Герасимовича. – Вид. 2ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2016. – 600 с. 96
2. Аналітичне дослідження: «Інтегральний кредитний рейтинг банківської системи України» НРА «Рюрік» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rurik.com.ua/>.
3. Бабкіна І. Досвід зарубіжних країн щодо рейтингової оцінки діяльності банків / І. Бабкіна // Вісник НБУ. – 2018 – № 12. – С. 31–33.
4. Балянт Г.Р. Забезпечення фінансової стійкості банків / Г.Р. Балянт // Збірник наукових праць І Всеукраїнської нп конференції: Фінансова політика України: реалії та перспективи розвитку» Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ С.1315.
5. Барановський О. І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання: Монографія / О. І. Барановський. – К.: Київ. нац. торг.екон. унт, 2017. – 754 с.;
6. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): Монографія / О.І. Барановський. – К.: КНТЕУ, 2014. – 759с.
7. Бураковский И.В. Мировая экономика: глобальный финансовый кризис / И.В. Бураковский, А.В. Плотников. – Харьков: Фолио, 2017. – 415 с.
8. Вовчак О. І. Причини та наслідки впливу світової фінансової кризи на розвиток банківського і реального секторів економіки України / О.Вовчак, Н. Поляк // Вісник Національного банку України – 2017. – №8 – С. 22-25.
9. Вовчак О.Д. Фінансова стратегія розвитку банку як передумова ефективності його діяльності / О.Д. Вовчак, Н. Меда // Банківська справа.– 2018.– №3. – С. 23–37.

10. Гетманцев Д.О., Шукліна Н.Г. Банківське право України: Навч. посібник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ebk.net.ua.
11. Глушко О. В. Фінансова стійкість як категорійне поняття / О. В. Глушко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2017. – № 21.18. – С. 171 – 175.
12. Головка В. Система національних рахунків України: вчора, сьогодні, завтра / В. Головка // Вісник Національного банку України. – 2016. – № 4. – С. 3
13. Довгань Ж. М. «Базель III» у забезпеченні фінансової стійкості банківської системи / Ж. М. Довгань // Вісник УБС НБУ. – 2011. – № 1. – С. 224 – 229.
14. Карчева Г. Т. Стійкість та потенціал банківської системи України / Г. Т. Карчева // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2017. – № 1. – С. 155 – 163.
15. Карчева Г. Використання методів непараметричної статистики для оцінки ризику ліквідності банків / Г. Карчева // Вісник Національного банку України. – 2017. – №7. – С. 31–34.
16. Кушнір К.О. Поняття стійкості комерційних банків та її динамічні характеристики / К.О. Кушнір // Інвестиції: практика та досвід. 2018. №20. С. 3741.
17. Левицький В. В. Управління фінансовою стійкістю комерційного банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/
18. Лисенко О. В. Зовнішні системи оцінювання ризикованості банківської діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua.
19. Міщенко В.І. Підвищення ефективності регулювання та нагляду за фінансовим сектором в Україні [Текст] / В.І. Міщенко // Вісник Національного банку України. – 2015. – №8. – С. 4–9.
20. Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків: Закон України: прийнятий 15.02.2011 р. № 3024VI // Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.

21. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Текст] Постанова НБУ від 28.08.2001 № 368 // Офіц. вісн. України від 19.10.2001. – 2001 р. – № 40. – 83 с.

22. Шевцова О.Й. Складові стратегічного управління банком / О.Й. Шевцова, Т.Ю. Артеменко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – Т. 14. – Суми: УАБС НБУ, 2019. – С. 18–24.

23. Шеремет А.Д. Финансовый анализ в коммерческом банке: учеб пособ. / А.Д. Шеремет, Г.Н. Щербакова. М.: Финансы и статистика. 2017. – 256 с.

24. Шиллер Р. І. Фінансова стійкість комерційного банку та шляхи її зміцнення / Р. І. Шиллер. – К. : Наукова думка, 2016. – 158 с.

25. Шлемко В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення / В.Т. Шлемко, І.Ф. Бінько. – К.: НІСД, 2017. – 144с

ДОДАТОК А

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

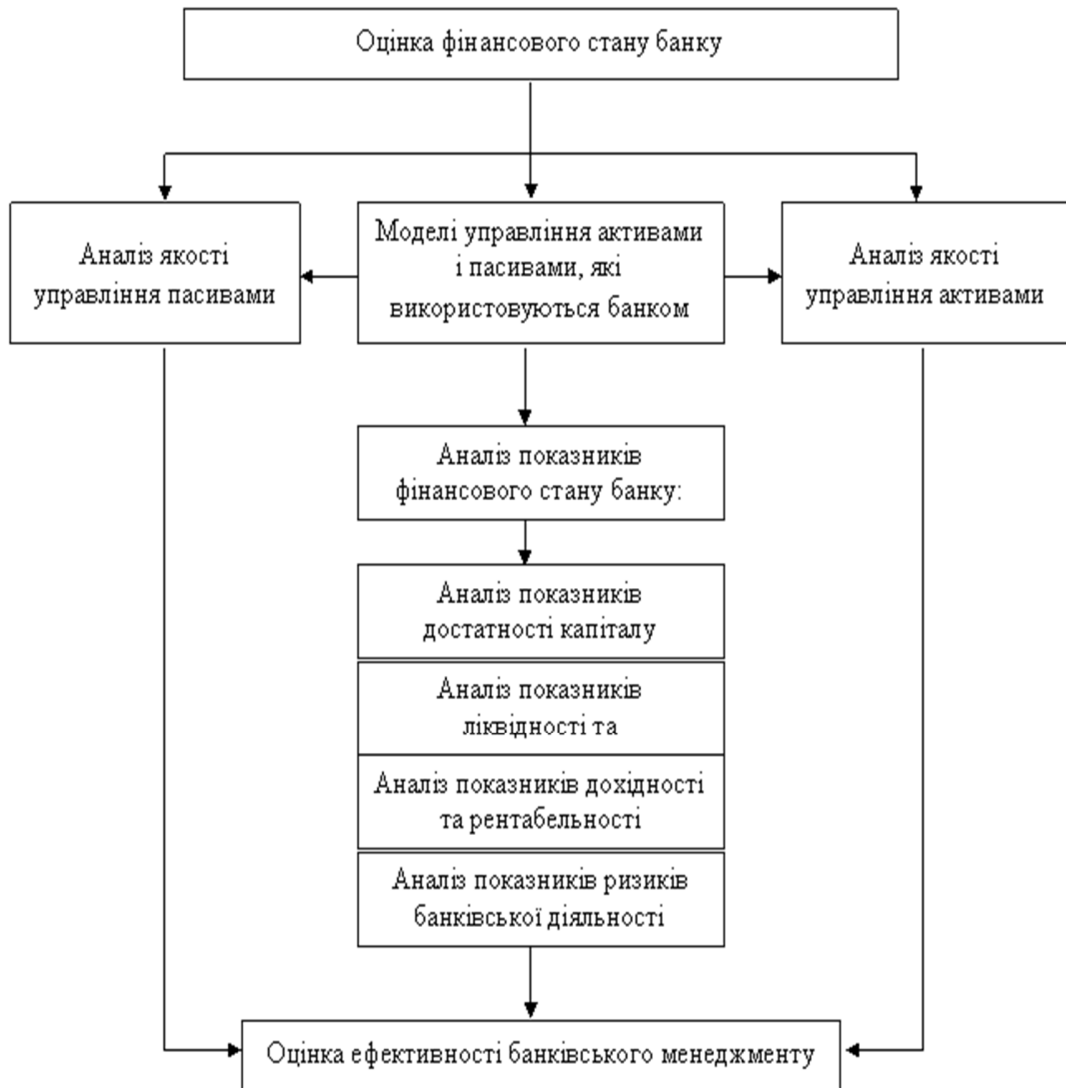

Рисунок А1- Оцінка аналізу ефективності комерційного банку [6].